

SPIS TREŚCI

Spis treści

1. OPRACOWANIE PROJEKTU BUDŻETU	3
1.1. JEDNOSTKI POMOCNICZE – OSIEDLA.....	5
1.2. POZNAŃSKI BUDŻET OBYWATELSKI.....	6
1.3. INICJATYWY LOKALNE	7
1.4. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	8
2. ZAŁOŻENIA DO PROJEKTU BUDŻETU.....	10
3. DOCHODY BUDŻETU.....	13
4. WYDATKI BUDŻETU.....	16
5. PRZYCHODY ORAZ ROZCHODY	19
5.1. PRZYCHODY	19
5.2. ROZCHODY.....	19
6. WYNIK BUDŻETU ORAZ ZADŁUŻENIE.....	20
6.1. WYNIK BUDŻETU	20
6.2. ZADŁUŻENIE	20
7. WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN.....	21
7.1. DROGI I KOMUNIKACJA ZBIOROWA.....	21
7.1.1. Komunikacja zbiorowa	22
7.1.2. Drogi.....	23
7.1.3. Pozostałe.....	25
7.2. KULTURA FIZYCZNA I TURYSTYKA	27
7.3. GOSPODARKA PRZESTRZENNA, GOSPODAROWANIE NIERUCHOMOŚCIAMI ORAZ REWITALIZACJA.....	29
7.4. ADMINISTRACJA	31
7.5. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	33
7.6. OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	35
7.7. RÓŻNE ROZLICZENIA	36
7.8. OŚWIATA	37
7.9. POLITYKA SPOŁECZNA, ZDROWOTNA, RODZINA	41
7.9.1. Polityka zdrowotna.....	41
7.9.2. Polityka społeczna i rodzina.....	43
7.10. GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	47

SPIS TREŚCI

7.11. KULTURA I OCHRONA DÓBR KULTURY	51
7.12. POZOSTAŁE	53
8. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI	54
8.1. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI DLA POZNANIA.....	54
8.2. GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI POZA SYSTEMEM GOSPODARKI	
ODPADAMI DLA POZNANIA	55
8.2.1. Termiczne przekształcanie odpadów komunalnych w ramach porozumień międzygminnych.....	55
8.2.2. Termiczne przekształcanie odpadów komunalnych w ramach umów z innymi dostawcami	56
9. REZERWY.....	57

OPRACOWANIE PROJEKTU BUDŻETU

1. Opracowanie projektu budżetu

Projekt budżetu na 2023 r. został opracowany między innymi w oparciu o następujące regulacje:

- ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
- uchwałę nr II/9/VIII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 27 listopada 2018 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej ze zmianą,
- zarządzenie nr 182/2018/P Prezydenta Miasta Poznania z 12 marca 2018 r. w sprawie planowania i monitorowania zadań budżetowych ze zmianą

Projekt budżetu składa się z trzech części:

CZĘŚĆ I

Projekt uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie budżetu Miasta Poznania na 2023 rok

CZĘŚĆ II

Uzasadnienie do projektu, które obejmuje opis przyjętych wartości, w tym m.in.:

- przyjęte założenia,
- dochody bieżące i majątkowe wg źródeł,
- wydatki według dziedzin,
- przychody i rozchody,
- wynik i zadłużenie.

CZĘŚĆ III

Materiały informacyjne, na które składają się:

- wykazy zadań realizowanych przez jednostki organizacyjne Miasta,
- wykazy zadań przekazanych przez osiedla do realizacji wydziałom UM oraz miejskim jednostkom organizacyjnym oraz zadań wyłonionych w drodze konkursu dla osiedli,
- projekty uchwał w sprawie stawek dotacji przedmiotowych,
- zestawienia prognozowanych przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych, instytucji kultury oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

W ramach procedury przygotowania projektu budżetu na 2023 rok wyszczególnia się m.in. następujące etapy:

- opracowanie harmonogramu prac nad projektem budżetu,
- przyjęcie założeń do projektu budżetu,
- oszacowanie poziomu środków dostępnych na wydatki bieżące i majątkowe,

OPRACOWANIE PROJEKTU BUDŻETU

- zaplanowanie zadań budżetowych przez jednostki organizacyjne,
- ustalenie programu inwestycyjnego na rok 2023 oraz lata kolejne.

Projekt budżetu został opracowany z uwzględnieniem partycypacji mieszkańców w zakresie opiniowania, współdecydowania i realizacji zadań budżetowych. Dzięki różnym rodzajom współpracy z mieszkańcami, dokument ten lepiej odzwierciedla rzeczywiste potrzeby i oczekiwania wspólnoty samorządowej.

W projekcie budżetu na rok 2023 można wyróżnić, co najmniej cztery przykłady takiej współpracy:

- 1) proponowanie do realizacji zadań przez **jednostki pomocnicze – osiedla**, reprezentujące potrzeby mieszkańców,
- 2) prowadzenie ogólnomiejskich konsultacji społecznych opartych na założeniach budżetu partycypacyjnego – **Poznański Budżet Obywatelski**,
- 3) tworzone oddolnie **inicjatywy grup lokalnych**,
- 4) realizacja zadań **przy udziale organizacji pozarządowych**.

JEDNOSTKI POMOCNICZE – OSIEDLA

1.1 JEDNOSTKI POMOCNICZE - OSIEDLA

W Poznaniu funkcjonują 42 jednostki pomocnicze – osiedla, które swoim zasięgiem obejmują teren całego Miasta i realizują zadania Miasta stosownie do zapisów swoich statutów.

Zgodnie z:

- uchwałą Rady Miasta Nr IX/126/VIII/2019 z dnia 2 kwietnia 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad naliczania środków budżetowych dla osiedli ze zmianami
- uchwałą Rady Miasta Nr IX/127/VIII/2019 z dnia 2 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości środków dla jednostek pomocniczych Miasta na lata 2020-2023 ze zmianami,

dla jednostek pomocniczych – osiedli na 2023 rok zostały naliczone środki wolne w wysokości 23.309.156,00 zł, z tego:

- 5.000.000,00 zł – naliczone proporcjonalnie do liczby mieszkańców oraz powierzchni osiedla,
- 16.862.662,00 zł – z tytułu udziału w dochodzie z podatku od nieruchomości.

oraz zabezpieczono dodatkowo kwotę 1.446.494,00 zł, z tytułu niewykorzystanych w 2021 roku środków wolnych.

W ramach konkursu przeprowadzonego w 2022 roku na dofinansowanie zadań inwestycyjnych przeznaczono kwotę 7.000.000,00 zł oraz sponsorzy zadeklarowali swój udział w wysokości 155.735,00 zł.

Dodatkowo do wydatkowania pozostaje kwota środków naliczonych w latach poprzednich w łącznej wysokości 21.814.557,00 zł, a podlegająca wydatkowaniu w latach kolejnych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych ze środków:

- wolnych,
- na zadania wyłonione w drodze konkursu,
- na budowę dróg lokalnych.

Łączna wartość wydatków w roku 2023 wynosi **52.279.448,00 zł**, z tego:

- 46.451.733,00 zł – na zadania wskazane przez jednostki pomocnicze – osiedla do realizacji jednostkom organizacyjnym oraz na 11 nowych zadań wyłonionych w drodze konkursu,
- 5.827.715,00 zł - środki nierozdysponowane przez osiedla zapisane formie rezerwy celowej.

W latach 2023 w formie rezerwy celowej zaplanowano środki w wysokości 10.600.000,00 zł na budowę dróg lokalnych.

1.2 POZNAŃSKI BUDŻET OBYWATELSKI

Na podstawie art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Rada Miasta Poznania określiła w uchwale Nr LXII/1140/VIII/2022 Rady Miasta Poznania z dnia 5 kwietnia 2022 r. w sprawie zasad i trybu Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2023. Poznański Budżet Obywatelski to inicjatywa, w ramach której według określonych zasad, projekty do budżetu może zgłaszać każdy mieszkaniec Poznania tj. osoba fizyczna zamieszkująca na terenie Miasta Poznania.

Konsultacje te dotyczą kwoty **25.000.000,00 zł**, która została ustalona dla roku 2023 na podstawie art. 5a ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Środki zostały przeznaczone na projekty podzielone na:

- ogólnomiejskie – łącznie 6 mln zł, przy czym maksymalna wartość projektu to 2 mln zł, z czego 4 mln zł dotyczą Zielonego Budżetu,
- rejonowe w 13 rejonach – łącznie 19 mln zł, przy czym maksymalna wartość projektu to 800 tys. zł.

Ponadto w projekcie budżetu uwzględniono projekty:

- z edycji PBO22, których realizacja przesunięta została na rok 2023 w łącznej kwocie 475.678,00 zł,
- z edycji PBO21, których realizacja przesunięta została na rok 2023 w łącznej kwocie 665.535,00 zł.

W ramach zapisów w uchwale Nr LXII/1140/VIII/2022 Rady Miasta Poznania z dnia 5 kwietnia 2022 r. w sprawie zasad i trybu Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2023 nie zastosowano zapisów wynikających ze zmiany ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o samorządzie gminnym dot. art. 5a ust. 6.

1.3 INICJATYWY LOKALNE

Inicjatywy lokalne to kolejna forma uczestnictwa mieszkańców Miasta we współtworzeniu budżetu. Mają one na celu wspólne realizowanie zadań publicznych na rzecz społeczności lokalnej (m.in. kanalizacje sanitarne i deszczowe, wodociągi, drogi, place gier i zabaw). W tym celu zakłada się współpracę Miasta ze stowarzyszeniami i wspólnotami mieszkaniowymi.

Podstawą do współpracy ze stowarzyszeniami jest uchwała Nr VIII/66/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatyw lokalnych. Źródłem finansowania inicjatyw są, obok środków z budżetu Miasta, środki mieszkańców (w tym świadczenia pieniężne, świadczenia pracy społecznej lub świadczenia rzeczowe). Propozycje wykonania zadań zgłaszane są przez stowarzyszenia mieszkańców w formie wniosku. Wnioski przyjmowane są w sposób ciągły i winny być zaopiniowane przez jednostki pomocnicze – osiedla są weryfikowane i opiniowane przez wybraną komisję oraz ustalany jest stopień współfinansowania zadania przez Miasto (do 75% wartości). Następnie zawierana jest umowa, na podstawie, której realizowana jest inwestycja.

W 2023 r. kontynuowany będzie również projekt pod nazwą "Przyjazne podwórko" mający na celu zagospodarowanie terenów komunalnych, polegający na polepszeniu warunków techniczno-funkcjonalnych i estetyki otoczenia budynków mieszkalnych, wspólnot mieszkaniowych poprzez stworzenie trwałych elementów infrastruktury (takich jak: drogi, miejsca postojowe, chodniki, ogrodzenia, na gromadzenie i selekcję odpadów), miejsc wypoczynku, placów zabaw dla dzieci i małej architektury. Źródłem finansowania tych inicjatyw są środki z budżetu Miasta i środki wspólnot mieszkaniowych przyjęte w rocznym planie gospodarczym nakładów na przyległe tereny komunalne.

W projekcie budżetu zaplanowano na powyższe przedsięwzięcia **3.000.000,00 zł** (w tym na „Przyjazne podwórko” 200.000 zł) w formie rezerwy celowej na przedsięwzięcia z udziałem innych inwestorów. W trakcie roku budżetowego środki zostaną przeniesione do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej i wydatkowane na cel wskazany przez społeczność lokalną.

1.4 WSPÓŁPRACA Z ORGNIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym daje Miastu możliwość wykonywania swych zadań wspólnie z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi. Art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stanowi, że podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu Miasta dotacje celowe na cele publiczne. Zlecanie zadań i udzielanie dotacji następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Stosownie do zapisów tej ustawy Rada Miasta Poznania rokrocznie przyjmuje uchwałę w sprawie rocznego programu współpracy Miasta Poznania z organizacjami pozarządowymi.

W projekcie budżetu Miasta na 2023 r. na zadania wspierane i powierzone do realizacji organizacjom pozarządowym zaplanowana została kwota **135.706.512,00 zł** w następujących sferach pożytku publicznego:

- turystyka i krajoznawstwo,
- promocja i organizacja wolontariatu,
- działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji,
- udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa,
- nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie,
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży,
- ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
- działalność na rzecz integracji cudzoziemców,
- ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania współpracy i kontaktów między społecznościami,
- działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy.

ZAŁOŻENIA DO PROJEKTU BUDŻETU

2. Założenia do projektu budżetu

Projekt budżetu na rok 2023 opracowano m.in. w oparciu o założenia Ministerstwa Finansów stanowiące podstawę przygotowania projektu ustawy budżetowej na rok 2023. W szczególności wykorzystano dane dotyczące prognoz w zakresie dynamiki produktu krajowego brutto (PKB) oraz kształtowania się średniorocznej dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacji).

Wydatki na odsetki od zadłużenia zaplanowano biorąc pod uwagę ceny pieniądza na rynku międzybankowym (WIBOR3M oraz WIBOR6M).

Tabela poniżej przedstawia szczegółowe wskaźniki przyjęte do opracowania projektu budżetu na rok 2023:

lata	2023
wzrost PKB	1,7 %
wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja średnioroczna)	9,8 %
WIBOR3M / WIBOR6M	7,0 %

Na kształt przedłożonego projektu budżetu istotny wpływ miało szereg czynników zewnętrznych. Wśród nich są zarówno te o oddziaływaniu ogólnosiwiatowym jak i krajowym, takie m.in. jak:

- agresja Rosji na Ukrainę, skutkująca znacznym napływem uchodźców oraz przewyższającym inflację wzrostem cen energii elektrycznej, gazu oraz paliw,
- najwyższa od 25 lat inflacja, sięgająca już 18 %, wyraźnie zwiększająca bieżące koszty funkcjonowania Miasta, np. poprzez rosnące oczekiwania pracowników na wzrost wynagrodzeń,
- najwyższe od 20 lat stopy procentowe banku centralnego, przekładające się na ogromny przyrost kosztów obsługi zadłużenia,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, wprowadzająca korektę do programu Polski Ład, oznaczającą kolejne zmniejszenie dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (roczne negatywne skutki zmian podatkowych przeprowadzonych w ostatnich 4 latach dla budżetu Poznania sięgają 642 mln zł w 2023 roku, podczas gdy przyznana Miastu rekompensata na przyszły rok to 163 mln zł, co stanowi jedynie ¼ ubytku),
- ustawa z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, w wyniku, której samorządy zamiast subwencji rozwojowej w 2023 roku otrzymują kwoty dodatkowego udziału podatku PIT w 2022 roku (163 mln zł), co ma stanowić częściową rekompensatę negatywnych skutków wywołanych zmianami w przepisach podatkowych.

ZAŁOŻENIA DO PROJEKTU BUDŻETU

W zakresie dochodów bieżących założono w szczególności:

- podniesienie stawek podatku od nieruchomości o maksymalną wartość dopuszczalną,
- utrzymanie dotychczasowej polityki stosowania preferencyjnych stawek w podatku od środków transportowych,
- przyjęcie do planu dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz od osób prawnych, kwoty w wysokości zgodnej z informacją Ministra Finansów.

Plan wydatków bieżących na 2023 rok skonstruowano w oparciu o planowane wydatki na rok 2022 z przyjęciem ograniczeń głównie związanych z realizacją zadań fakultatywnych. Jednocześnie zwiększono środki na całoroczne skutki regulacji wynagrodzeń pracowników (bez nauczycieli) od 1 lipca 2022 roku (23,5 mln zł). Na 2023 rok zaplanowano rezerwy celowe: na wzrost cen mediów (45 mln zł) oraz na wynagrodzenia, w tym na pokrycie skutków zwiększenia ustawowego minimalnego wynagrodzenia za pracę (66 mln zł). W projekcie wyasygnowano środki na odsetki od zadłużenia (150 mln zł, co stanowi wzrost o 70 mln zł w stosunku do 2022 r.) oraz na wpłaty do budżetu państwa tzw. „janosikowe” (116,2 mln zł, co stanowi wzrost o 9,8 mln zł).

Biorąc pod uwagę powyższe, nadwyżka operacyjna w projekcie budżetu na 2023 rok (po raz pierwszy w historii od kiedy jest wyliczana) osiąga wartość ujemną (-31 mln zł). Pozwalają na to przepisy przejściowo poluzowujące reguły równoważenia budżetu bieżącego, wynikające z art. 9 ustawy z dnia 14 października 2021 r. oraz art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw. Jednak aby zapewnić Miastu możliwości rozwojowe średnio i długoterminowo nadwyżka operacyjna Poznania powinna kształtować się na poziomie, co najmniej 250-300 mln zł. Osiągnięcie takiego poziomu nadwyżki operacyjnej w latach kolejnych wymagać będzie prowadzenia polityki ograniczania wzrostu wydatków bieżących tylko do tych niezbędnych, np. płacowych.

W zakresie dochodów majątkowych założono w szczególności uzyskanie wpływów:

- ze sprzedaży majątku w oparciu o ofertę nieruchomości skierowaną do inwestorów,
- z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,
- ze środków UE, z tytułu dofinansowania inwestycji w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 oraz ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

W planie wydatków majątkowych uwzględniono m.in.:

- środki na inwestycje będące w kluczowej fazie robót,
- środki na projektowanie nowych inwestycji, głównie o charakterze modernizacyjnym,
- środki na inwestycje związane z poprawą efektywności energetycznej,
- zapisane w formie rezerwy celowej środki na inwestycje, których rozdysponowanie nastąpi w trakcie roku budżetowego (m.in. PBO23, budowa dróg lokalnych, przedsięwzięcia z udziałem innych inwestorów, inwestycje w jednostkach systemu oświaty).

ZAŁOŻENIA DO PROJEKTU BUDŻETU

W projekcie budżetu na 2023 r. zaplanowano środki na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w ramach zadań, które zostały wskazane do realizacji w porozumieniu zawartym przez Miasto z UNICEF (19,2 mln zł).

3. Dochody budżetu

Prognoza dochodów Miasta na 2023 rok została oszacowana m.in. w oparciu o:

- przewidywane wykonanie dochodów za 2022 rok,
- informacje uzyskane z Ministerstwa Finansów oraz od innych dysponentów środków,
- zmiany w zakresie stawek podatków i opłat lokalnych ustalonych przez Radę Miasta Poznania
- zmiany w przepisach ustawowych oraz wynikające z uchwał Rady Miasta Poznania,
- wysokości wynikające z umów na finansowanie lub dofinansowanie zadań Miasta ze środków zewnętrznych, w tym z UE.

Dochody na 2023 rok zaplanowano w wysokości:

4.555.530.481,00 zł

Prognoza dochodów ustalona w oparciu o przyjęte do projektu budżetu założenia zakłada ich spadek w stosunku do planu na wrzesień 2022 r. o 7,3%. W ogólnym rozliczeniu poziom dochodów bieżących obniża się o 4,8%, natomiast dochodów majątkowych o 33,9%. W strukturze dochodów planowanych na 2023 rok dochody bieżące stanowią 93,7%, natomiast dochody majątkowe 6,3%.

W ramach dochodów głównym źródłem są udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowiące 24,3% dochodów ogółem. Drugie w kolejności są wpływy z subwencji ogólnej, stanowiące 21,6% dochodów budżetu, a następnie wpływy z podatku od nieruchomości, które stanowią 12,0% ogółu dochodów.

O spadku planowanych na 2023 rok dochodów bieżących o 4,8%, tj. o **215,0 mln zł** w stosunku do planu na koniec września 2022 r., przesądziły przede wszystkim następujące źródła dochodów:

- dotacje celowe z budżetu państwa (spadek o 55,7% tj. o 269,5 mln zł) – na co ma głównie wpływ przekazanie do ZUS zadania związanego z wypłatą świadczeń wychowawczych – program 500+,
- udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (spadek o 4,7 %, tj. 55,0 mln zł), – na co ma wpływ korekta do rządowego programu Polski Ład,
- środki na projekty współfinansowane ze środków zagranicznych (spadek o 81,0%, tj. o 23,8 mln zł),
- opłata komunikacyjna (spadek o 33,3%, tj. o 6,0 mln zł) - zmiana przepisów i zaprzestanie wydawania kart pojazdu, nalepek na szybę, pozwoleń czasowych przy przerejestrowaniu pojazdu oraz brak konieczności wymiany tablic rejestracyjnych przy przerejestrowaniu pojazdu,
- udziały w podatku dochodowym od osób prawnych (wzrost o 40,8 %, tj. 92,9 mln zł), – na co ma wpływ zarówno bieżąca sytuacja gospodarcza jak i elementy systemu podatkowego, w tym rozwiązania prawne wynikające z rządowego programu Polski Ład,

DOCHODY BUDŻETU

- opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (wzrost o 12,0%, tj. o 25,1 mln zł), - na co ma wpływ wzrost stawek (zgodnie ze zmianą uchwały nr XLVI/814/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 11 maja 2021 r.) opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności do zbierania odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości niezamieszkałych,
- subwencja ogólna (wzrost o 14,4%, tj. 123,8 mln zł) – z powodu wzrostu jej części oświatowej,
- podatek od nieruchomości (wzrost o 8,5%, tj. o 42,8 mln zł) – głównie w związku ze wzrostem stawek o 11,8 %,
- środki, których nie planuje się w 2023 r., a Miasto otrzymało je w roku 2022:
 - finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy z Funduszu Pomocy (101,1 mln zł),
 - finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (48,3 mln zł).

Na spadku planowanym na 2023 rok dochodów majątkowych o 33,9%, tj. o **146,2 mln zł** w stosunku do planu na koniec września 2022 roku zaważyły przede wszystkim:

- środki na projekty współfinansowane ze środków zagranicznych (spadek o 45,4%, tj. o 117,6 mln zł),
- sprzedaż majątku (spadek o 3,4%, tj. o 2,8 mln zł),
- środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (43,5 mln zł),
- środki, których nie planuje się w 2023 r., a Miasto otrzymało je w roku 2022:
 - wsparcie z Funduszu Dopłat na dokapitalizowanie Poznańskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego (66,9 mln zł),
 - dotacja z Funduszu Wsparcia dla KM PSP (2,1 mln zł).

DOCHODY MIASTA W LATACH 2022-2023 WEDŁUG ŹRÓDEŁ

Poz.	Wyszczególnienie	2022	2023	%
1	2	3	4	5
	DOCHODY OGÓŁEM	4 916 771 720,27	4 555 530 481,00	92,7
I.	Dochody bieżące ogółem:	4 485 604 827,13	4 270 618 294,00	95,2
	z tego:			
A.	Dochody własne:	2 990 573 679,25	3 068 142 285,00	102,6
A.1.	Wpływy z podatków	650 862 464,00	692 393 000,00	106,4
A.2.	Wpływy z opłat	403 543 234,00	424 741 661,00	105,3
A.3.	Udziały we wpływach z podatku dochodowego	1 389 447 539,00	1 427 409 369,00	102,7
A.4.	Dochody jednostek budżetowych oraz inne dochody	417 374 238,00	404 404 962,00	96,9
A.5.	Odsetki	13 919 835,11	9 664 050,00	69,4

DOCHODY BUDŻETU

Poz.	Wyszczególnienie	2022	2023	%
A.6.	Środki na dofinansowanie zadań własnych pozyskane z innych źródeł	28 393 669,14	19 287 914,00	67,9
A.7.	Dotacje celowe i wpływy z tytułu pomocy finansowej otrzymane na zadania realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	87 032 700,00	90 241 329,00	103,7
B.	Subwencja ogólna z budżetu państwa	858 414 674,00	982 184 191,00	114,4
C.	Środki na realizację programów i projektów finansowanych (dofinansowanych) ze źródeł zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej	29 385 545,00	5 577 677,00	19,0
C.1.	Środki pochodzące ze źródeł zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej	28 683 063,00	5 294 725,00	18,5
C.2.	Środki pochodzące z innych źródeł	702 482,00	282 952,00	40,3
D.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa	484 213 717,86	214 714 141,00	44,3
D.1.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania własne	62 551 721,11	45 769 148,00	73,2
D.2.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej	421 661 996,75	168 944 993,00	40,1
E.	Środki na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	123 017 211,02	0,00	0,0
II.	Dochody majątkowe ogółem:	431 166 893,14	284 912 187,00	66,1
	z tego:			
A.	Dochody własne:	171 434 189,14	141 128 500,00	82,3
A.4.	Dochody jednostek budżetowych oraz inne dochody	100 825 273,00	97 228 500,00	96,4
A.6.	Środki na dofinansowanie zadań własnych pozyskane z innych źródeł	70 035 116,14	43 500 000,00	62,1
A.7.	Dotacje celowe i wpływy z tytułu pomocy finansowej otrzymane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	573 800,00	400 000,00	69,7
C.	Środki na realizację programów i projektów finansowanych (dofinansowanych) ze źródeł zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej	259 006 409,00	141 435 687,00	54,6
C.1.	Środki pochodzące ze źródeł zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej	252 708 780,00	126 431 850,00	50,0
C.2.	Środki pochodzące z innych źródeł	6 297 629,00	15 003 837,00	238,2
D.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa	726 295,00	2 348 000,00	323,3
D.2.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej	726 295,00	2 348 000,00	323,3

WYDATKI BUDŻETU

4. Wydatki budżetu

Wydatki na 2023 r. zaplanowano w wysokości:

5.413.216.242,00 zł

co stanowi 92,6 % planu według stanu na dzień 30 września 2022 r. z tego:

- wydatki bieżące 4.301.671.281,00 zł tj. 98,0% planu 2022 r.
- wydatki majątkowe 1.111.544.961,00 zł tj. 76,3% planu 2022 r.

WYDATKI OGÓŁEM WEDŁUG DZIEDZIN W LATACH 2022-2023

Lp.	Wyszczególnienie	plan 2022		plan 2023		dynamika
		w zł	struktura	w zł	struktura	2023/2022
			w %		w %	w %
1.	Drogi oraz komunikacja zbiorowa	1 630 956 052,00	27,9	1 486 447 707,00	27,4	91,1
2.	Kultura fizyczna i turystyka	73 530 272,00	1,3	88 409 752,00	1,6	120,2
3.	Gospodarka przestrzenna, gospodarka nieruchomościami oraz rewitalizacja	160 075 549,00	2,7	155 478 023,00	2,9	97,1
4.	Administracja	353 824 029,37	6,1	360 048 062,00	6,6	101,8
5.	Bezpieczeństwo publiczne	116 548 737,00	2,0	102 109 327,00	1,9	87,6
6.	Obsługa długu publicznego	83 702 978,00	1,4	157 347 682,00	2,9	188,0
7.	Różne rozliczenia	155 327 884,00	2,7	320 084 087,00	5,9	206,1
8.	Oświata	1 571 118 987,98	26,9	1 681 948 794,00	31,1	107,1
9.	Polityka społeczna, zdrowotna i rodzina	918 644 780,42	15,7	516 589 946,00	9,5	56,2
10.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	627 697 170,49	10,7	392 678 409,00	7,3	62,6
11.	Kultura i ochrona dóbr kultury	147 866 675,00	2,5	143 785 708,00	2,7	97,2
12.	Pozostałe	7 034 368,00	0,1	8 288 745,00	0,2	117,8
	razem:	5 846 327 483,26	100,0	5 413 216 242,00	100,0	92,6

Projekt budżetu na 2023 rok charakteryzuje spadek wydatków ogółem o 7,3% w stosunku do planu z końca września 2022 r.

WYDATKI BUDŻETU

WYDATKI BIEŻĄCE WEDŁUG DZIEDZIN W LATACH 2022-2023

Lp.	Wyszczególnienie	plan 2022		plan 2023		dynamika
		w zł	struktura	w zł	struktura	2023/2022
			w %		w %	w %
1.	Drogi oraz komunikacja zbiorowa	780 327 476,00	17,8	797 134 602,00	18,5	102,2
2.	Kultura fizyczna i turystyka	50 785 626,00	1,1	40 378 864,00	0,9	79,5
3.	Gospodarka przestrzenna, gospodarka nieruchomościami oraz rewitalizacja	32 393 281,00	0,7	31 901 232,00	0,7	98,5
4.	Administracja	345 795 277,37	7,9	349 947 654,00	8,1	101,2
5.	Bezpieczeństwo mieszkańców	103 368 694,00	2,4	95 484 392,00	2,2	92,4
6.	Obsługa długu publicznego	83 702 978,00	1,9	157 347 682,00	3,7	188,0
7.	Różne rozliczenia	145 819 693,00	3,3	277 914 606,00	6,5	190,6
8.	Oświata	1 505 228 020,98	34,3	1 615 333 810,00	37,6	107,3
9.	Polityka społeczna, zdrowotna i rodzina	873 716 096,42	19,9	488 873 696,00	11,4	56,0
10.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	338 242 398,35	7,7	323 211 597,00	7,5	95,6
11.	Kultura i ochrona dóbr kultury	123 106 750,00	2,8	115 854 401,00	2,7	94,1
12.	Pozostałe	7 034 368,00	0,2	8 288 745,00	0,2	117,8
	razem:	4 389 520 659,12	100,0	4 301 671 281,00	100,0	98,0

Wydatki bieżące stanowią 79,5 % ogółu wydatków. W strukturze wydatków bieżących dominują wydatki na oświatę (37,6 % ogółu wydatków bieżących).

WYDATKI MAJĄTKOWE WEDŁUG DZIEDZIN W LATACH 2022-2023

Lp.	Wyszczególnienie	plan 2022		plan 2023		dynamika
		w zł	struktura	w zł	struktura	2023/2022
			w %		w %	w %
1.	Drogi oraz komunikacja zbiorowa	850 628 576,00	58,4	689 313 105,00	62,0	81,0
2.	Kultura fizyczna i turystyka	22 744 646,00	1,5	48 030 888,00	4,3	211,2
3.	Gospodarka przestrzenna, gospodarka nieruchomościami oraz rewitalizacja	127 682 268,00	8,8	123 576 791,00	11,1	96,8
4.	Administracja	8 028 752,00	0,5	10 100 408,00	0,9	125,8
5.	Bezpieczeństwo mieszkańców	13 180 043,00	0,9	6 624 935,00	0,6	50,3

WYDATKI BUDŻETU

Lp.	Wyszczególnienie	plan 2022		plan 2023		dynamika
		w zł	struktura	w zł	struktura	2023/2022
			w %		w %	w %
6.	Różne rozliczenia	9 508 191,00	0,7	42 169 481,00	3,8	443,5
7.	Oświata	65 890 967,00	4,5	66 614 984,00	6,0	101,1
8.	Polityka społeczna, zdrowotna i rodzina	44 928 684,00	3,1	27 716 250,00	2,5	61,7
9.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	289 454 772,14	19,9	69 466 812,00	6,3	24,0
10.	Kultura i ochrona dóbr kultury	24 759 925,00	1,7	27 931 307,00	2,5	112,8
	razem:	1 456 806 824,14	100,0	1 111 544 961,00	100,0	76,3%

W strukturze wydatków ogółem wydatki majątkowe wynoszą 20,5%. Dominują wydatki na drogi i komunikację zbiorową (62,0% ogółu wydatków majątkowych).

PRZYCHODY ORAZ ROZCHODY

5. Przychody oraz rozchody

5.1. PRZYCHODY

W projekcie budżetu na 2023 rok zaplanowano przychody w łącznej kwocie 1.048.888.161,00 zł z następujących tytułów:

- niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, 13.455.789,70 zł
wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych
związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu
określonymi w odrębnych ustawach (środki RFIL)
- kredyty zaciągnięte na rynku krajowym 792.676.200,00 zł
- kredyty zaciągnięte na rynku zagranicznym 50.000.000,00 zł
- spłaty pożyczek udzielonych w latach poprzednich 15.060.238,00 zł
(spłaty pożyczek udzielonych m.in. instytucjom kultury, samodzielnym
publicznym zakładom opieki zdrowotnej oraz spółkom miejskim)
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy 177.695.933,30 zł

5.2. ROZCHODY

W projekcie budżetu na 2023 rok na pozycję rozchodów w łącznej kwocie 191.202.400,00 zł składają się następujący tytuły:

- spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów 34.758.650,00 zł
- spłaty otrzymanych zagranicznych pożyczek i kredytów 68.343.750,00 zł
- wykup innych papierów wartościowych 75.000.000,00 zł
- pożyczki do udzielenia 13.100.000,00 zł

WYNIK BUDŻETU ORAZ ZADŁUŻENIE

6. Wynik budżetu oraz zadłużenie

6.1. WYNIK BUDŻETU

Planowany na 2023 rok wynik budżetu zamyka się deficytem budżetowym w wysokości 857.685.761,00 zł, z tego w części gminnej wynik budżetu przyjmuje wartość ujemną w wysokości 641.229.653,00 zł, oraz w części powiatowej wartość ujemną w wysokości 216.456.108,00 zł.

Saldo operacyjne z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dochody bieżące – wydatki bieżące) przyjmuje wartość ujemną 31.052.987,00 zł. Po uwzględnieniu przepisów przejściowo poluzowujących regułę wynikających z art. 9 ustawy z dnia 14 października 2021 r. oraz art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, saldo operacyjne spełnia ustawowe wymagania.

6.2. ZADŁUŻENIE

Do opracowania projektu budżetu na 2023 rok przyjęto założenie, że zadłużenie na koniec 2022 roku wyniesie zgodnie z planem 2.029.063.541,00 zł, osiągając na koniec 2023 roku wartość 2.693.637.341,00 zł, co oznacza wzrost o 32,8 %.

Zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zdolność Miasta do obsługi zadłużenia jest uzależniona od wysokości nadwyżki operacyjnej powiększonej o dochody ze sprzedaży majątku oraz skorygowanej o dochody bieżące związane z realizacją zadań przy udziale środków zagranicznych oraz wydatki bieżące związane z realizacją zadań przy udziale środków zagranicznych, liczonej w oparciu o dane za 7 lat poprzedzających rok budżetowy. Średnio i długoterminowo nadwyżka operacyjna Poznania powinna kształtować się na poziomie, co najmniej 250-300 mln zł. Wypracowanie nadwyżki operacyjnej w 2023 r. z wartością ujemną skutkować będzie koniecznością prowadzenia w przyszłości polityki ograniczania wzrostu wydatków bieżących tylko do tych niezbędnych, np. płacowych.

Ustawowy indywidualny limit obsługi zadłużenia w relacji do dochodów bieżących skorygowanych o dotacje i środki na cele bieżące w 2023 r. wyniesie **17,33%**, podczas gdy zaplanowana wysokość zobowiązań z tytułu spłaty rat kredytów, wykupu obligacji wraz z odsetkami po dokonaniu ustawowych wyłączeń w związku z realizacją zadań przy udziale środków zagranicznych w stosunku do dochodów bieżących skorygowanych o dotacje i środki na cele bieżące wyniesie **8,17%**.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7. Wydatki według dziedzin

7.1. DROGI I KOMUNIKACJA ZBIOROWA

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	1.630.956.052,00	1.486.447.707,00	91,1
z tego:			
– wydatki bieżące	780.327.476,00	797.134.602,00	102,2
– wydatki majątkowe	850.628.576,00	689.313.105,00	81,0

Zadania z zakresu dróg i komunikacji zbiorowej realizowane są w następujących działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- dział 600 Transport i łączność
- dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska
 - rozdział 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg

Cel i zakres działań w zakresie dróg i komunikacji zbiorowej określają m. in. następujące akty prawne:

- Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską z dnia 25 marca 1957 roku (zmieniany Traktatami z Maastricht, Lizbony, Amsterdamu i Nicei),
- Orzeczenie ETS w sprawie Altmark Trans GmbH i Regierungspräsidium Magdeburg versus Nahverkehrsunternehmen Altmark GmbH z 24 lipca 2003 roku,
- Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 119/69 i (EWG) nr 1107/70,
- ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe,
- ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
- ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,
- ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej,
- ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym,
- ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym,
- ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

Zadania z zakresu dróg i komunikacji zbiorowej realizują następujące jednostki:

- Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta,
- Biuro Nadzoru Właścicielskiego,
- Zarząd Transportu Miejskiego,
- Zarząd Dróg Miejskich,
- Zakład Robót Drogowych (samorządowy zakład budżetowy niedotowany z budżetu).

7.1.1. KOMUNIKACJA ZBIOROWA

Zarząd Transportu Miejskiego w Poznaniu (ZTM) pełni funkcję organizatora komunikacji miejskiej w ramach lokalnego transportu zbiorowego w obszarze administracyjnym Miasta Poznania, a realizując porozumienia międzygminne wykonuje je również w aglomeracji poznańskiej.

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	935.645.425,00	781.874.397,00	83,6
z tego:			
– wydatki bieżące	610.848.687,00	631.884.597,00	103,4
– wydatki majątkowe	324.796.738,00	149.989.800,00	46,2

W 2023 roku Zarząd Transportu Miejskiego w Poznaniu planuje zarządzać siecią 22 tramwajowych linii komunikacyjnych dziennych (w tym 1 turystyczna) i 1 linią tramwajową nocną oraz 63 autobusowych linii komunikacyjnych dziennych (w tym 2 turystyczne i 2 linie zastępcze za tramwaj) oraz 15 linii autobusowych nocnych obsługiwanych przez MPK Poznań Sp. z o.o. (łącznie, w tym 13 linii aglomeracyjnych), 71 linii autobusowych obsługiwanych jest przez operatorów gminnych, w tym 2 obsługiwane wspólnie z MPK Poznań Sp. z o.o. W 2023 roku Miasto Poznań na podstawie zawartych porozumień międzygminnych zarządzać będzie komunikacją miejską na terenie 19 sąsiednich gmin. Planowany ramowy wymiar pracy przewozowej na rok 2023 realizowany przez MPK Poznań Sp. z o.o. to 31.635.581 km, z tego:

- tramwaj – 10.878.547 km, w tym linie historyczne oraz obsługa imprez masowych;
- autobus - 20.757.034 km, w tym linie historyczne oraz obsługa imprez masowych

Planowany ramowy wymiar pracy przewozowej na rok 2023 realizowany przez operatorów gminnych to: 10.189.201 km.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

Wydatki bieżące na komunikację zbiorową na rok 2023 zaplanowano na poziomie wyższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku (o 3,4 %), co wynika głównie z zaplanowania wyższych środków na:

- pracę przewozową realizowaną przez MPK Poznań Sp. z o.o. (o 17,7 mln zł);
- pracę przewozową realizowaną przez pozostałych przewoźników (o 15,4 mln zł).

W związku z rezygnacją z systemu rowerów miejskich od 2023 r. nie zaplanowano środków na ten cel (zmniejszenie o 8,5 mln zł). Wydatki majątkowe na komunikację zbiorową na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 53,8% niższym niż w roku 2022, co wynika m. in. z:

- niższych środków na inwestycje:
 - Przebudowa torowisk w ulicach Wierzbicice i 28 czerwca 1956 (o 45,1 mln zł);
 - Budowa trasy tramwajowej od Pętli Wilczak do Naramowic w Poznaniu (o 144,7 mln zł);
 - Korekta funkcjonowania układu komunikacyjnego w rejonie ronda Rataje (o 50,3 mln zł).
- wzrostu wydatków inwestycyjnych na następujące zadania:
 - Odnowa infrastruktury publicznego transportu zbiorowego (o 16,6 mln zł);
 - Przebudowa trasy tramwajowej: Kórnicka - os. Lecha - rondo Żegrze wraz z budową odcinka od ronda Żegrze do ul. Unii Lubelskiej (o 48,2 mln zł).

7.1.2. DROGI

Zarząd Dróg Miejskich jest zarządcą wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych. Przedmiotem działalności Zarządu Dróg Miejskich są zadania z zakresu zarządzania, planowania, budowy, modernizacji, utrzymania, oświetlenia, ochrony dróg publicznych, drogowych obiektów inżynierskich oraz kanalizacji deszczowej, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogami. Ponadto Zarząd sprawuje całkowity nadzór nad utrzymaniem porządku i czystości na drogach, jak również przeciwdziała niekorzystnym przeobrażeniom środowiska spowodowanym budową oraz utrzymaniem dróg; prowadzi bieżącą konserwację zieleni w pasie drogowym; nabywa nieruchomości pod pasy drogowe dróg publicznych oraz na potrzeby zarządzania drogami; organizuje i zarządza Strefą Płatnego Parkowania oraz Śródmiejską Strefą Płatnego Parkowania, a także realizuje zadania w zakresie usuwania i przechowywania pojazdów usuniętych z dróg (wydatki na ten cel ujęte są w dziedzinie *Bezpieczeństwo mieszkańców*). Środki na nabycie i wykupy gruntów (zadania majątkowe) są planowane w dziedzinie *Gospodarka przestrzenna oraz gospodarowanie nieruchomościami*.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	504.891.992,00	495.031.204,00	98,0
z tego:			
– wydatki bieżące	161.739.074,00	158.418.457,00	97,9
– wydatki majątkowe	343.152.918,00	336.612.747,00	98,1

Zarząd Dróg Miejskich zarządza m.in.:¹

- drogami publicznymi o długości 1.073 km i powierzchni 842,0 ha (2.076 ulic), z tego:
- drogami krajowymi o długości 20 km (6 ulic);
- drogami wojewódzkimi o długości 42 km (27 ulic);
- drogami powiatowymi o długości 272 km (218 ulic);
- drogami gminnymi o długości 738 km (1.825 ulic);
- 506 drogami wewnętrznymi o długości 140,9 km;
- 21 mostami oraz 74 wiaduktami drogowymi i estakadami;
- 12 kładkami dla pieszych;
- 5 tunelami samochodowymi i 37 przejściami podziemnymi;
- 321 sygnalizacjami świetlnymi;
- znakami drogowych (45.250 szt.) i tablicami drogowskazowymi (438 szt. - 2.000 m²);
- zielenią w pasie drogowym (950 ha, z tego: 215 ha koszonych systematycznie, 29 ha koszenie interwencyjne, 25 ha drzew, krzewów, bylin i pnączy będących w stałej pielęgnacji, 681 ha a drzewa i krzewy pielęgnowane interwencyjnie na terenie całego miasta).
- 45.877 punktami świetlnymi;
- kanalizacją deszczową – 627,3 km;
- parkingami o powierzchni 41.152 m² (9 buforowych i 4 stałych) z 1.584 miejscami postojowymi.

Wydatki bieżące na drogi na 2023 rok zaplanowano na poziomie niższym o 2,1% w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, w tym zaplanowano mniej o 2,4 mln zł na utrzymanie i remonty dróg.

Wydatki majątkowe na drogi na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 1,9% niższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika m. in. z:

- zakończonych w 2022 r. inwestycji:
 - Przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Kurlandzkiej wraz z przebudową układu drogowego (wartość planowana w 2022 r. to 6,6 mln zł),
 - Budowa ul. Św. Wawrzyńca (wartość planowana w 2022 r. to 7,4 mln zł),

¹ wg stanu na 30 czerwca 2022 r.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

- Przebudowa ul. Gdyńskiej od granicy miasta do zjazdu do Centralnej Oczyszczalni Ścieków (wartość planowana w 2022 r. to 6,4 mln zł).
- niższych środków na inwestycje:
 - Budowa Węzła Nowa Naramowicka (o 112,1 mln zł);
 - Rewaloryzacja zieleni przyulicznej w Poznaniu (o 2,1 mln zł);
 - Budowa dróg na osiedlu Zieliniec (o 4,5 mln zł);
 - Przebudowa ul. Jarochowskiego (o 2,7 mln zł).
- wzrostu wydatków inwestycyjnych na następujące zadania:
 - Przebudowa ul. Kolejowej (o 9,2 mln zł);
 - Budowa kładki pieszo - rowerowej nad rzeką Wartą oraz Cybiną pomiędzy Berdychowem, Ostrowem Tumskim oraz Chwaliszewem (o 34,0 mln zł);
 - Budowa zintegrowanego węzła transportowego Grunwaldzka, w miejscu przejazdu przez linię kolejową E20 (o 37,2 mln zł);
 - Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego z linią kolejową nr 354 w ciągu ul. Lutyckiej w Poznaniu (o 32,3 zł);
 - Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego z linią kolejową nr 354 w ciągu ul. Gołęcińskiej w Poznaniu (o 20,5 mln zł);
 - Przebudowa ul. Pokrzywno (o 1 mln zł);
 - Budowa nawierzchni przepuszczalnych (o 1,2 mln zł).

Ponadto kontynuowane będą prace w zakresie budowy dróg rowerowych, budowy chodników oraz przebudowy utwardzonych ulic gminnych, powiatowych, wojewódzkich oraz krajowych.

7.1.3. POZOSTAŁE

w zł	plan 2021	plan 2022	%
Wydatki ogółem	190.418.635,00	209.492.106,00	110,0
z tego:			
– wydatki bieżące	7.739.715,00	6.831.548,00	88,3
– wydatki majątkowe	182.678.920,00	202.710.558,00	111,0

Pozostałe wydatki bieżące w zakresie transportu na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 11,7% niższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, a wydatki majątkowe na 2023 rok zaplanowano na poziomie wyższym o 11% w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika m. in. z:

- wzrostu wydatków inwestycyjnych na następujące zadania:

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

- Program "Centrum" - etap I - przebudowa tras tramwajowych wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ulicach: Św. Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, pl. Wolności, Towarowa (o 3,2 mln zł);
- Program "Centrum" - etap II - budowa trasy tramwajowej wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ul. Ratajczaka (o 29,5 mln zł),
- niższych środków na wkład pieniężny na dokapitalizowanie Spółki MPK sp. z o.o.(o 12,5 mln zł).

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.2. KULTURA FIZYCZNA I TURYSTYKA

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	73.530.272,00	88.409.752,00	120,2
z tego:			
– wydatki bieżące	50.785.626,00	40.378.864,00	79,5
– wydatki majątkowe	22.744.646,00	48.030.888,00	211,2

Zadania z zakresu kultury fizycznej i turystyki realizowane są w następujących działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- Dział 630 Turystyka
- Dział 926 Kultura fizyczna

Cel i zakres działań w zakresie kultury fizycznej i turystyki określają m. in. następujące akty prawne:

- ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie,
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zadania z zakresu kultury fizycznej i turystyki realizują następujące jednostki:

- Wydział Sportu,
- Wydział Wspierania Jednostek Pomocniczych Miasta,
- Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji (zakład budżetowy dotowany z budżetu).

Wydatki bieżące na kulturę fizyczną i turystykę na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 20,5% niższym w stosunku do planu na koniec września 2022, co wynika m.in. z:

- zaplanowania wyższej (o 1,8 mln zł) dotacji przedmiotowej dla POSiR, co jest związane m.in. ze dodatkowymi środkami na całoroczne skutki regulacji wynagrodzeń pracowników od 1 lipca 2022 roku,
- przesunięcia w większej części finansowania szkoleń młodzieży uzdolnionej sportowo realizowanych w ramach Systemu Sportu Młodzieżowego do programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (niższe środki o 1,9 mln zł),
- zaplanowania niższych (o 1,0 mln zł) środków na udział poznańskich drużyn sportowych w grach zespołowych w rozgrywkach ligowych,
- niezaplanowania w ramach budżetu Wydziału Sportu wydatków na projekty wyłonione w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2022 (plan w 2022 – 5,9 mln zł).

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

Wydatki majątkowe na kulturę fizyczną i turystykę na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 111,2 % wyższym w stosunku do planu na koniec września 2022 rok , co wynika m.in. z:

- nieuwjętych realizowanych w 2022 r. inwestycji:
 - Modernizacja stadionu przy ul. Harcerskiej (wartość planowana w 2022 r. to 3 mln zł),
 - Modernizacja Pływalni Miejskiej Atlantis (wartość planowana w 2022 r. to 0,7 mln zł),
- niższych środków na inwestycje:
 - Modernizacja Stadionu Miejskiego (o 1 mln zł),
 - POSiR - zakupy inwestycyjne (o 0,5 mln zł),
- wzrostu wydatków inwestycyjnych na następujące zadania:
 - Budowa pływalni krytej przy ul. Taborowej (o 18,6 mln zł),
 - Modernizacja infrastruktury obiektów wielofunkcyjnych KS Warta Poznań (o 4,9 mln zł),
 - Centrum Sportów Wrotkarskich (o 4,0 mln zł),
 - Wielobranżowa modernizacja obiektów kompleksu Golęcín (o 2,4 mln zł).

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.3. GOSPODARKA PRZESTRZENNA, GOSPODAROWANIE NIERUCHOMOŚCIAMI ORAZ REWITALIZACJA

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	160.075.549,00	155.478.023,00	97,1
z tego:			
– wydatki bieżące	32.393.281,00	31.901.232,00	98,5
– wydatki majątkowe	127.682.268,00	123.576.791,00	96,8

Zadania z zakresu gospodarki przestrzennej, gospodarowania nieruchomościami oraz rewitalizacji realizowane są w następujących działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- dział 700 Gospodarka mieszkaniowa
 - rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami
- dział 710 Działalność usługowa
 - rozdział 71003 Biura planowania przestrzennego,
 - rozdział 71004 Plany zagospodarowania przestrzennego,
 - rozdział 71012 Zadania z zakresu geodezji i kartografii,
 - rozdział 71015 Nadzór budowlany,
 - rozdział 71095 Pozostała działalność

Cel i zakres działań w zakresie gospodarki przestrzennej, gospodarowania nieruchomościami oraz rewitalizacji określają m. in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane,
- ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Zadania z zakresu gospodarki przestrzennej, gospodarowania nieruchomościami oraz rewitalizacji realizują następujące jednostki:

- Wydział Gospodarki Nieruchomościami,
- Wydział Urbanistyki i Architektury,
- Miejska Pracownia Urbanistyczna,
- Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPÓZ,
- Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta,
- Zarząd Dróg Miejskich (w zakresie wykupów gruntów pod drogi),
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego - wykonuje zadania zlecone ustawami z zakresu administracji państwowej oraz zadania wynikające z „Programu działania Powiatowego Inspektoratu

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania”, zlecone przez Prezydenta Miasta Poznania na podstawie ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Wydatki bieżące na gospodarkę przestrzenną, gospodarowanie nieruchomościami oraz rewitalizację na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 1,5 % niższym w stosunku do planu na koniec września 2022 r.

W ramach wydatków zaplanowano m.in.:

- środki na umowy na zarządzanie lokalami komunalnymi wynajmowanymi na rzecz organizacji pożytku publicznego (0,5 mln zł),
- wyższe (o 1,6 mln zł) środki na porządkowanie terenów nadrzecznych i Wartostrady oraz interwencyjne porządkowanie nieruchomości,
- niższe (o 0,4 mln zł) środki na utrzymanie tymczasowej przystani rzecznej i wypożyczalni sprzętu wodnego oraz tramwaju wodnego,
- niższe środki z budżetu państwa na zarządzanie nieruchomościami.

Wydatki majątkowe na gospodarkę przestrzenną, gospodarowanie nieruchomościami oraz rewitalizację na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 3,2 % niższym w stosunku do planu na koniec września 2022 r., co wynika m.in. z zaplanowania:

- wydatków na optymalizację zasobu poprzez przeniesienie rodzinnych ogrodów działkowych (8,8 mln zł),
- niższych (o 14,6 mln zł) wydatków na wykupy nieruchomości oraz nabycie gruntów,
- wyższych (o 22,8 mln zł) wydatków na rewaloryzację przestrzeni płyty Starego Rynku w Poznaniu wraz z przekształceniem fragmentu bloku śródmiejskiego (ulica Jana Babtysty Quadro) w pasaż kultury.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.4. ADMINISTRACJA

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	353.824.029,37	360.048.062,00	101,8
z tego:			
– wydatki bieżące	345.795.277,37	349.947.654,00	101,2
– wydatki majątkowe	8.028.752,00	10.100.408,00	125,8

Zadania z zakresu administracji realizowane są w następujących działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- Dział 750 Administracja publiczna:
 - 75011 Urzędy wojewódzkie,
 - 75022 Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu),
 - 75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu),
 - 75085 Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego,
 - 75095 Pozostała działalność,
- Dział 751 Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa,
- Dział 752 Obrona narodowa:
 - 75201 Wojska Lądowe,
 - 75224 Kwalifikacja wojskowa,
 - 75295 Pozostała działalność,
- Dział 755 Wymiar sprawiedliwości.

Cel i zakres działań w ramach administracji określają m. in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych,
- ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach,
- ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,
- ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej,
- ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,
- ustawa z dnia 11 marca 2022r. o obronie Ojczyzny,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości,

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

- ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów,
- ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach,
- ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego.

Na podstawie ustaw o samorządzie gminnym i powiatowym Prezydent wykonuje zadania przy pomocy urzędu. Cel i zakres działania urzędu określa Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Poznania. W ramach dziedziny uwzględniono również wydatki związane ze stanowiskami pracy jednostek realizujących zadania Miasta z obszaru drogownictwa i transportu, zieleni oraz geodezji i kartografii.

Wydatki bieżące na administrację na 2023 rok zaplanowano na poziomie wyższym o 1,2 % w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika m.in. z:

- zaplanowania wyższych (o 5,0 mln zł) wydatków osobowych w związku z regulacją płac od 1 lipca 2022 r. oraz ze wzrostem etatów w trakcie 2022 roku w Urzędzie,
- zaplanowania wyższych (o 1,4 mln zł) wydatków na zadania z zakresu administracji rządowej finansowanych środkami z dotacji celowej z budżetu państwa.
- zaplanowania niższych (o 4,9 mln zł) środków na realizację zadań budżetowych procesowych (po ograniczeniu wydatków na zadania fakultatywne),
- zaplanowania niższych (2,6 mln zł) środków na projekty z dofinansowania UE.

Wydatki majątkowe na administrację publiczną na 2023 rok zaplanowano na poziomie wyższym o 25,8 % w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika m.in. z zaplanowania środków na modernizację w budynkach UMP (o 3,2 mln zł).

Pozostałe zadania zaktualizowano zgodnie z harmonogramami realizacji projektów (o 1,0 mln zł).

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.5. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	116.548.737,00^{*)}	102.109.327,00	87,6
z tego:			
– wydatki bieżące	103.368.694,00	95.484.392,00	92,4
– wydatki majątkowe	13.180.043,00	6.624.935,00	50,3

^{*)} Kwota wydatków w roku 2022 obejmuje środki pochodzące z dofinansowania z Funduszu Wsparcia Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej przekazane w trakcie roku budżetowego, natomiast kwota wydatków zaplanowana w roku 2023 stanowi tylko środki Miasta.

Zadania z zakresu bezpieczeństwa realizowane są w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.

Cel i zakres działań w zakresie bezpieczeństwa określają m. in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 11 marca 2022r. o obronie Ojczyzny,
- ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,
- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym.

Zadania z zakresu bezpieczeństwa realizują następujące jednostki:

- Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa,
- Straż Miejska Miasta Poznania,
- Zarząd Dróg Miejskich (w zakresie usuwania i przechowywanie pojazdów z pasa drogowego)
- Miejska Komenda Państwowej Straży Pożarnej.

Ponadto miasto Poznań wspomaga finansowo funkcjonowanie Policji oraz dofinansowuje 5 ochotniczych straży pożarnych.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

Wydatki bieżące na bezpieczeństwo na 2023 rok zaplanowano na poziomie niższym o 7,6 % w stosunku do planu na koniec września 2022 r. W ramach wydatków:

- nie zaplanowano wpływów z Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej, otrzymywanych w trakcie roku budżetowego z przeznaczeniem dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej (w roku 2022 otrzymano 870 tys. zł),
- zaplanowano niższe (o 2,9 mln zł) wydatki na funkcjonowanie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej finansowane z dotacji z budżetu państwa,
- zaplanowano niższe (o 1,5 mln zł) środki dla ZDM na usuwanie i przechowywanie pojazdów z pasa drogowego,
- zaplanowano wyższe (o 0,5 mln zł) wydatki na funkcjonowanie Straży Miejskiej Miasta Poznania, w tym na skutki podwyżek wynagrodzeń w roku 2022.

Wydatki majątkowe na bezpieczeństwo na rok 2023 w porównaniu z rokiem 2022 zaplanowano na poziomie niższym o 49,7 %, na co wpływ miało m.in. zaplanowanie:

- niższych środków na budowę infrastruktury technicznych systemów bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz monitoringu wizyjnego Miasta Poznania (o 1,3 mln zł),
- niższych środków na dofinansowanie Funduszu Wsparcia Policji (o 1,9 mln zł),
- niższych środków na adaptację pomieszczeń na siedzibę Straży Miejskiej (o 0,8 mln zł).

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.6. OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	83.702.978,00	157.347.682,00	188,0
z tego:			
– wydatki bieżące	83.702.978,00	157.347.682,00	188,0

Wydatki związane z obsługą długu obejmujące w szczególności:

- odsetki od zaciągniętych pożyczek, kredytów oraz wyemitowanych obligacji,
- wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji,

realizowane są w dziale 757 Obsługa długu publicznego.

Wydatki bieżące na obsługę długu zaplanowano w 2023 roku na poziomie o 88,0 % wyższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika m.in. z:

- zaplanowania zwiększonych (o 70,0 mln zł) wydatków na odsetki od zaciągniętych pożyczek i kredytów oraz wyemitowanych obligacji w związku ze wzrostem ceny pieniądza z planowanym wzrostem zadłużenia,
- zaplanowania zwiększonych (o 3,6 mln zł) wydatków na potencjalne wypłaty z tytułu poręczenia kredytu udzielonego przez Europejski Bank Inwestycyjny spółce Termy Maltańskie (realizacja inwestycji: Miejskie Centrum Rekreacyjne w Poznaniu) w wysokości przypadającej na cały rok – w trakcie roku zmniejszany jest plan wydatków na ten cel po każdym kwartale, w sytuacji, kiedy nie ma potrzeby uruchamiania środków z budżetu.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.7. RÓŻNE ROZLICZENIA

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	155.327.884,00	320.084.087,00	206,1
z tego:			
– wydatki bieżące	145.819.693,00	277.914.606,00	190,6
– wydatki majątkowe	9.508.191,00	42.169.481,00	443,5

* plan na 30 września 2022 roku po rozdysponowaniu rezerw

Wydatki w ramach różnych rozliczeń obejmujące w szczególności:

- rezerwę ogólną oraz rezerwy celowe nieprzypisane do innych dziedzin,
- część równoważącą subwencji ogólnej (wpłata do budżetu państwa),
- wydatki związane ze zbiorczym rozliczaniem podatku VAT,

realizowane są w dziale 758 Różne rozliczenia.

Wydatki bieżące w dziale różne rozliczenia zaplanowano na 2023 rok na poziomie o 90,6 % wyższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika m.in. z:

- zaplanowania wyższej (o 123,2 mln zł) rezerwy ogólnej oraz rezerw celowych nieprzypisanych do innych dziedzin, tj. w wysokości przypadającej na cały rok – w trakcie roku poziom rezerw jest zmniejszany w miarę potrzeb w związku z ich uruchamianiem,
- zaplanowania wyższych wydatków na część równoważącą subwencji ogólnej (wpłatę do budżetu państwa) w części gminnej i powiatowej (o 9,8 mln. zł).

Wydatki majątkowe w dziale różne rozliczenia zaplanowano na 2023 rok na poziomie o 343,5 % wyższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika z zaplanowania środków w ramach rezerw celowych w wysokości przypadającej na cały rok – w trakcie roku poziom rezerw jest zmniejszany w miarę potrzeb w związku z ich uruchamianiem.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.8. OŚWIATA

w zł	plan 2022 r.	plan 2023 r.	%
Wydatki ogółem	1 571 118 987,98	1 681 948 794,00	107,1
z tego:			
– wydatki bieżące	1 505 228 020,98	1 615 333 810,00	107,3
– wydatki majątkowe	65 890 967,00	66 614 984,00	101,1

Zadania z zakresu oświaty realizowane są w następujących działach klasyfikacji budżetowej:

dział 801 Oświata i wychowanie

dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza

dział 758 Różne rozliczenia (rezerwa celowa na wydatki bieżące i majątkowe jednostek systemu oświaty oraz Centrum Usług Wspólnych Jednostek Oświaty)

Obowiązek realizacji zadań w dziedzinie oświaty wynika z:

- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela,
- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę -Prawo oświatowe,
- ustawy z dnia 27 października 2017r. o finansowaniu zadań oświatowych.

Zadania z zakresu oświaty realizują następujące jednostki:

- Wydział Oświaty,
- 236 jednostek organizacyjnych, których organem prowadzącym jest miasto Poznań.

Opracowując projekt budżetu na rok 2023 wzięto pod uwagę zmiany organizacyjne już dokonane w roku 2022 (rok szkolny 2021/2022) oraz planowane od września 2022 r. (rok szkolny 2022/2023). Uwzględniono zmiany organizacyjne wynikające z rekrutacji do szkół wszystkich typów. Wykorzystano dane demograficzne i możliwości, jakie stwarza prawo oświatowe.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

TABELA

Poniższa tabela przedstawia dane organizacyjne szkół i placówek prowadzonych przez Miasto Poznań:

Wyszczególnienie	Plan na rok 2022	Plan na rok 2023
	01.01-31.12.2022	01.01-31.12.2023
liczba placówek	242	236
liczba oddziałów	3 792	3 857
liczba uczniów	80 817	85 202
Etaty pedagogiczne	10 017,86	10 335,75
Etaty urzędnicze oraz pomocnicze i obsługowe	3 411,25	3 388,88
Etaty razem	13 429,11	13 764,56

Ponadto w Centrum Usług Wspólnych Jednostek Oświaty, na 2023 rok planowanych jest 97 etatów, które zapewnią wspólną obsługę finansową, administracyjną i organizacyjną dla 109 jednostek systemu oświaty (od 1 kwietnia przejętych zostanie 65 placówek i kolejne od lipca).

Najważniejsze zmiany w organizacji placówek objętych systemem oświaty to:

Przedszkola

W porównaniu do roku szkolnego 2021/2022 w przedszkolach utrzymano liczbę miejsc organizacyjnych na tym samym poziomie 14.000 oraz porównywalną liczbę oddziałów. Na podstawie przepisów dotyczących kształcenia i opieki dla dzieci i uczniów pochodzących z Ukrainy możliwe jest zwiększenie limitów dzieci w grupach do 28. Od 1 września 2022 r. funkcjonuje 600 oddziałów w przedszkolach, w których opieką objętych jest 13.978 dzieci. W roku szkolnym 2021/22 w 597 oddziałach opieką objętych było 13.510 dzieci.

Znacząco zmniejszyła się liczba oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w związku ze zmianą przepisów dotyczących funkcjonowania oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2022/2023 uruchomiono 10 oddziałów, do których uczęszcza 241 dzieci. W ubiegłym roku szkolnym funkcjonowało 37 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, w których opieką objętych było 731 dzieci.

Szkoły podstawowe

W szkołach podstawowych na rok szkolny 2022/2023 utworzono 1.634 oddziałów, w których kształcą się 35.626 uczniów. W roku szkolnym 2021/2022 w szkołach podstawowych było 1.646 oddziałów, w których uczyło się 33.402 uczniów. Oznacza to spadek liczby oddziałów o 12.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

Szkoły ponadpodstawowe

W szkołach ponadpodstawowych uruchomiono ogółem 1.135 oddziały (31.171 uczniów), co stanowi wzrost w stosunku do roku szkolnego 2021/22 o 52 oddziały.

Według typów szkół utworzono w roku szkolnym 2022/23:

- 548 oddziałów (14.779 uczniów) w liceach ogólnokształcących (wzrost o 16 oddziałów),
- 469 oddziałów (12.383 uczniów) w technikach (wzrost o 36 oddziałów),
- 105 oddziałów (2.653 uczniów) w branżowych szkołach I stopnia (spadek o 7 oddziałów),
- 13 oddziałów (356 uczniów) w branżowych szkołach II stopnia (wzrost o 7 oddziałów).

W związku z awansem zawodowym nauczycieli w roku szkolnym 2022/2023 w stosunku do roku poprzedniego zmieniła się struktura zatrudnienia nauczycieli. Od 01 września 2022 r. nauczyciela kontraktowego oraz stażystę zastąpił nauczyciel początkujący. Procentowy udział nauczycieli w poszczególnych stopniach awansu zawodowego do ogólnej liczby etatów przedstawia się następująco:

Stopień awansu zawodowego	Rok szkolny 2021/22	Rok szkolny 2022/2023
dplomowany	42,96%	44,72%
mianowany	36,86%	30,80%
kontraktowy	18,34%	-
stażysta	1,84%	-
początkujący	-	24,48%

Wydatki bieżące na oświatę i wychowanie na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 7,3 % wyższym w stosunku do planu na koniec września 2022 r., co wynika m. in. z:

- zaplanowania wyższych (o 11,6 mln zł) środków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń nauczycieli, w tym m.in. z tytułu podwyżki wynagrodzeń dla nauczycieli oraz dla pracowników administracji i obsługi oraz zmian organizacyjnych wprowadzonych od 1 września 2022 roku, skutkujących w roku 2023;
- zaplanowania wyższej (o 1 mln zł) dotacji na rzecz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego na pokrycie kosztów za dzieci mieszkające na terenie Poznania, które uczęszczają do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Nieśłyszących im. J. Sikorskiego;
- zaplanowanej wyższej (o 85 mln zł) dotacji na rzecz szkół i placówek prowadzonych przez organ inny niż Miasto Poznań
- zaplanowania wyższych (o 4,3 mln zł) środków na zakup mediów;

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

- zaplanowania niższych (o 16,1 mln zł) środków na realizację zadań dofinansowanych z Unii Europejskiej, wynikających z zakończenia ich realizacji;
- niezaplanowania środków na zapewnienie bezpłatnych podręczników dla uczniów, na które Miasto w trakcie 2022 roku otrzymało 3,4 mln zł.

W związku z tym, że nowa organizacja roku szkolnego 2023/2024 znana będzie w połowie roku w ramach wydatków zaplanowano rezerwę celową na wydatki bieżące jednostek systemu oświaty w wysokości 60,0 mln zł (łącznie z rezerwą z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz rezerwą na doszkącanie i doskonalenie nauczycieli), z której to wydatki w trakcie roku przeniesione zostaną do właściwych jednostek organizacyjnych.

Wydatki majątkowe na oświatę i wychowanie na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 1,1 % wyższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku.

W ramach zaplanowanych środków przewiduje się m.in. realizację następujących zadań:

- Budowa szkoły na Strzeszynie (wyższych o 29,5 mln zł),
- Budowa sali gimnastycznej wraz z łącznikiem przy Szkole Podstawowej nr 59 (niższych o 2 mln zł),
- Modernizacja sali gimnastycznej przy Zespole Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 1 (wyższych o 1,5 mln zł),
- Budowa hali sportowej przy XX Liceum Ogólnokształcącym (wyższych o 6,8 mln zł).

Jednocześnie w formie rezerwy celowej (6 mln zł) zaplanowano środki na szereg mniejszych inwestycji.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.9. POLITYKA SPOŁECZNA, ZDROWOTNA I RODZINA

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	918.644.780,42	516.589.946,00	56,2
z tego:			
– wydatki bieżące	873.716.096,42	488.873.696,00	56,0
– wydatki majątkowe	44.928.684,00	27.716.250,00	61,7

7.9.1. POLITYKA ZDROWOTNA

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	67.179.432,65	49.730.809,00	74,0
z tego:			
– wydatki bieżące	38.699.798,65	33.852.369,00	87,5
– wydatki majątkowe	28.479.634,00	15.878.440,00	55,8

Zadania z zakresu polityki zdrowotnej realizowane są w dziale 851 Ochrona zdrowia.

Cel zakres i metody działania w zakresie polityki zdrowotnej określają następujące przepisy:

- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Zadania z zakresu polityki zdrowotnej realizowane są przez:

- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych,
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej dotowane przez Miasto,

oraz dodatkowo w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Ośrodek dla Bezdomnych,
- Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej,

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

- Centrum Wspierania Rodzin SWOBODA,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dom Pamiątkowa",
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dom Filarecka",
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Nasz Dom",
- Poznańskie Centrum Świadczeń ,
- Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży,
- Straż Miejska Miasta Poznania,
- Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa,
- Wydział Sportu wraz z Poznańskimi Ośrodkami Sportu i Rekreacji,
- jednostki systemu oświaty.

Wydatki bieżące na politykę zdrowotną na rok 2023 zaplanowano na poziomie o 12,5 % niższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika m.in. z:

- wysokości wydatków zaplanowanych na przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz zwalczanie narkomanii, które na 2023 rok przyjęto w wysokości równej dochodom z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (4,1 mln zł mniej, ponieważ plan na 2022 r. obejmował również środki z rozliczenia lat ubiegłych),
- nieprzyznania w planie na rok 2023 dotacji z budżetu państwa na opłacenie kosztów realizacji zadania zleconego, o którym mowa w art. 7 ust. 2 z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (podział dotacji przez Wojewodę nastąpi po podpisaniu porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego),
- zaplanowania niższych (o 641 tys. zł) środków na programy zdrowotne.

W ramach wydatków majątkowych środki na inwestycje oraz zakupy inwestycyjne w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej są o 44,2 % niższe niż w planie na koniec września 2022 roku. Planuje się dokończenie zadań, których realizację rozpoczęto w latach poprzednich, realizowanych przez:

- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Rehabilitacji Medycznej - rozbudowa budynku głównego przy ul. Mogileńskiej 42 w Poznaniu o nowe skrzydło (o 7,5 mln zł mniej niż wartość planowana w 2022 r.),
- Poznański Ośrodek Specjalistycznych Usług Medycznych - modernizacja budynku (o 9,0 mln zł więcej niż wartość planowana w 2022 r.).

Ponadto w projekcie budżetu zaplanowano m.in. środki dla Szpitala Klinicznego im. W. Degi – modernizacje. Pozostałe środki na modernizacje i zakupy inwestycyjne dla szpitali miejskich zostaną w miarę możliwości zwiększane w trakcie roku.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.9.2. POLITYKA SPOŁECZNA I RODZINA

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	851.465.347,77	466.859.137,00	54,8
z tego:			
– wydatki bieżące	835.016.297,77	455.021.327,00	54,5
– wydatki majątkowe	16.449,050,00	11.837.810,00	72,0

Zadania z zakresu polityki społecznej realizowane są w następujących działach klasyfikacji budżetowej:

- dział 758 Różne rozliczenia (rezerwa celowa na realizację zadań z zakresu polityki społecznej i rodziny)
- dział 852 Pomoc społeczna
- dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej
- dział 855 Rodzina

Cel i zakres działań w zakresie polityki społecznej określają m. in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka,
- ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zadania z zakresu polityki społecznej realizowane są przez:

- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Poznańskie Centrum Świadczeń (realizujące w przeważającej części zadania zlecone),

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

- 4 domy pomocy społecznej,
- Zespół Dziennych Domów Pomocy (łącznie Dziennego Ośrodka Adaptacyjnego z Zespołem Dziennych Domów Pomocy z dniem 1.01.2023 r. zgodnie z Uchwałą Nr LXX/1285/VIII/2022 Rady Miasta Poznania z 06.09.2022 r.),
- Ośrodek dla Bezdomnych,
- Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej,
- Centrum Inicjatyw Senioralnych,
- Centrum Wspierania Rodzin SWOBODA,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dom Pamiątkowa",
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dom Filarecka",
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Nasz Dom",
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Zakątek",
- Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży,
- 6 Rodzinnych Domów,
- Centrum Usług Wspólnych,
- Wydział Działalności Gospodarczej i Rolnictwa (w zakresie powiatowego urzędu pracy),
- Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta (w zakresie projektu: Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodzinę i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania - Edycja II oraz trwałości projektów),
- Biuro Spraw Lokalowych (w zakresie realizacji programu najmu socjalnego lokali ze wsparciem).

Środki zaplanowano na zadania realizowane przez:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w zakresie:
 - wspierania rodziny poprzez asystenturę rodzin (wsparciem asystentów planuje się objąć ok. 200 rodzin),
 - przeciwdziałania przemocy w rodzinie (wsparciem planuje się objąć ok. 100 rodzin),
 - pomocy w zakresie dożywiania (pomocą planuje się objąć 957 uczniów, zapewnienie gorącego posiłku ok. 870 osobom oraz przyznania zasiłki na zakup żywności ok. 2.255 rodzinom),
 - zapewnienia opieki całodobowej osobom starszym i niepełnosprawnym w domach pomocy społecznej w innych powiatach (dla ok. 543 osób),
 - realizacji świadczeń pomocy społecznej (zasiłki stałe i składki zdrowotne dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, zasiłki okresowe dla osób pozostających bez pracy, a także długotrwale chorych, niepełnosprawnych, zasiłki celowe i celowe specjalne w szczególności na zakup opału, leków, odzieży, opłacenia energii elektrycznej, gazu),
 - zapewnienia całodobowej opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka (460 rodzin, 660 dzieci),

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

- koordynowania rodzinnej pieczy zastępczej (planuje się wsparcie dla ok. 230 rodzin zastępczych),
- wspierania procesu usamodzielniania się wychowanków (planuje się objąć wsparciem ok. 200 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych),
- zapewnienie możliwości pobytu w mieszkaniach chronionych (wsparciem planuje się objąć 30 pełnoletnich usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych);
- Poznańskie Centrum Świadczeń w zakresie:
 - wypłaty świadczeń rodzinnych (planuje się objąć wsparciem 10.000 rodzin),
 - wypłaty świadczeń alimentacyjnych (planuje się objąć wsparciem ok. 2.000 rodzin),
 - wypłaty dodatków mieszkaniowych (planuje się objąć wsparciem ok. 7.000 rodzin),
 - realizacji pomocy materialnej dla uczniów (planuje się objąć wsparciem ok. 800 uczniów),wyprawki szkolnej;
- pozostałe jednostek organizacyjne Miasta oraz dotowane przez Miasto jednostki niepubliczne w zakresie:
 - świadczenia usług opiekuńczych (planuje się objąć wsparciem ok. 3.400 osób),
 - opieki całodobowej dla osób starszych i niepełnosprawnych w domach pomocy społecznej na terenie Miasta (dla ok. 676 osób),
 - opieki w ośrodkach wsparcia (dla ok. 900 osób),
 - opieki nad dziećmi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (miejskie jednostki – 136 miejsc, niepubliczne jednostki – 76 miejsc),
 - opieki w placówkach wsparcia dziennego (miejska jednostka – 250 miejsc, niepubliczne jednostki – ok. 131 miejsc),
 - opieki nad dziećmi do lat 3 (miejski zespół żłobków – 1.343 miejsc, niepubliczne żłobki – 2.292 miejsc).

Zadania bieżące z zakresu polityki społecznej i rodziny finansowane są zarówno ze środków własnych miasta jak i dotacji celowych z budżetu państwa. Udział dotacji z budżetu państwa i innych środków zewnętrznych w wydatkach w 2023 roku planowany jest na poziomie 26,9%.

Wydatki bieżące na politykę społeczną i rodzinę na rok 2023 zaplanowano na poziomie o 45,5 % niższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika w głównej mierze z:

- przekazania do ZUS obsługi świadczeń wychowawczych - program „Rodzina 500 +” (222,6 mln zł w planie na 2022 r.),
- niezaplanowania zadań w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy finansowanych z Funduszu Pomocy (71 mln zł w planie na 2022 r.),

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

- niezaplanowania zadań w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy finansowanych ze środków własnych oraz darowizn (11,8 mln zł w planie na 2022 r.),
- niezaplanowania środków na dodatki na ogrzewanie i dodatek osłonowy (56,3 mln zł w planie na 2022 r.),
- niezaplanowania na zadania zlecone Miastu do realizacji i własne finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa środków, o których wzorem lat ubiegłych dysponenci informują w trakcie roku, np. wydatki na pomoc w zakresie dożywiania (9,3 mln zł w planie 2022 r.), na wypłatę świadczeń dla posiadaczy Karty Polaka, cudzoziemców czy repatriantów (2,8 mln zł w planie na 2022 r.).

Ponadto zmniejszono środki m.in. na:

- zadania zlecone do realizacji finansowane z budżetu państwa, w tym m.in. na wypłatę świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych (o 10,1 mln zł),
- działalność opiekuńczo – pielęgnacyjną w żłobkach niepublicznych (o 1,1 mln zł),
- działania na rzecz osób w wieku emerytalnym (o 1,3 mln zł),
- zapewnienie wsparcia osobom bezdomnym (o 600 tys. zł),

zwiększono środki na :

- całoroczne skutki podwyżek wynagrodzeń dla pracowników jednostek polityki społecznej od 1 lipca 2022 r. (2 mln zł),
- trwałość projektu: Usługi społeczne i opieka medyczna dla mieszkańców Poznania (o 1,9 mln zł),
- usługi opiekuńcze (o 3,4 mln zł).

W projekcie budżetu na 2023 r. uwzględniono na nieprzewidziane wydatki, w tym na odprawy emerytalne rezerwę celową dla jednostek polityki społecznej (770 tys. zł).

Wydatki majątkowe na politykę społeczną i rodzinę na 2023 rok zaplanowano na poziomie niższym o 28,0 % w stosunku do planu na koniec września 2022 roku.

Planuje się kontynuację zadań, których realizację rozpoczęto w latach poprzednich w szczególności kontynuację zadania realizowanego przez:

- Poznański Zespół Żłobków - prace modernizacyjne (o 1,5 mln zł mniej niż wartość planowana w 2022 r.),
- Dom Pomocy Społecznej przy ul. Ugory – prace modernizacyjne (o 6,8 mln zł więcej niż wartość planowana w 2022 r.).

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.10. GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

w zł	plan 2022 r.	plan 2023 r.	%
Wydatki ogółem	627.697.170,49	392.678.409,00	62,6
z tego:			
– wydatki bieżące	338.242.398,35	323.211.597,00	95,6
– wydatki majątkowe	289.454.772,14	69.466.812,00	24,0

Zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska realizowane są w następujących działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 Rolnictwo i łowiectwo
- dział 700 Gospodarka mieszkaniowa
 - rozdział 70007 Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy
 - rozdział 70021 Społeczne inicjatywy mieszkaniowe
 - rozdział 70095 Pozostała działalność
- dział 710 Działalność usługowa
 - rozdział 71035 Cmentarze
- dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska
 - rozdział 90001 Gospodarka ściekowa i ochrona wód,
 - rozdział 90002 Gospodarka odpadami komunalnymi
 - rozdział 90003 Oczyszczanie miast i wsi
 - rozdział 90004 Utrzymanie zieleni w miastach i gminach
 - rozdział 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu
 - rozdział 90013 Schroniska dla zwierząt
 - rozdział 90026 Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami
 - rozdział 90095 Pozostała działalność
- dział 925 Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody.

Cel i zakres działań w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska określają m. in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych,
- ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych,
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej,
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej,

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- ustawa z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego,
- uchwała Nr LXIX/1274/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania na lata 2019 – 2023.
- ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne,
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska realizują następujące jednostki:

- Biuro Cyfryzacji i Cyberbezpieczeństwa (w zakresie Systemu Gospodarki Odpadami),
- Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta,
- Biuro Nadzoru Właścicielskiego,
- Biuro Spraw Lokalowych,
- Wydział Działalności Gospodarczej i Rolnictwa,
- Wydział Gospodarki Komunalnej,
- Wydział Gospodarki Nieruchomościami (w zakresie gospodarki mieszkaniowej),
- Wydział Informatyki (w zakresie Systemu Gospodarki Odpadami),
- Wydział Obsługi Urzędu (w zakresie Systemu Gospodarki Odpadami),
- Wydział Klimatu i Środowiska,
- Wydział Organizacyjny (w zakresie Systemu Gospodarki Odpadami),
- Wydział Podatków i Opłat (w zakresie Systemu Gospodarki Odpadami),
- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych (w zakresie nadzoru nad Ogrodem Zoologicznym),
- Ogród Zoologiczny,
- Palmiarnia Poznańska,
- Usługi Komunalne,
- Zarząd Zieleni Miejskiej,
- Zarząd Dróg Miejskich (w zakresie kanalizacji deszczowej),
- Zakład Lasów Poznańskich (samorządowy zakład budżetowy dotowany z budżetu).

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

Wydatki bieżące na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 4,4 % niższym w stosunku do planu na koniec września 2022 r., co wynika m. in. z:

- zmniejszenia wydatków (o 6,6 mln zł) dotyczących porozumień z innymi gminami na zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych z terenu tych gmin w ITPOK z uwagi na niższą stawkę,
- zmniejszenia (o 5,7 mln zł) zakresu umów z innymi dostawcami na zagospodarowanie zmieszanych odpadów w ITPOK,
- niezaplanowania środków (2,9 mln zł w planie na 2022 r.) na wynagrodzenie partnera prywatnego za zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych w ITPOK za grudzień 2021 r.,
- niezaplanowania środków na zwrot nadpłaty do ZM GOAP za lata ubiegłe (7,5 mln zł w planie na 2022 r.),
- niezaplanowania środków (15,6 mln zł w planie na 2022 r.) na dopłatę dla ZM GOAP w celu pokrycia zobowiązań z tytułu wynagrodzenia za część listopada i grudzień 2021 r. należnego wykonawcom zamówienia publicznego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu ZM GOAP, których płatność przypada na 2022 rok oraz na składkę członkowską na pokrycie kosztów funkcjonowania Biura ZM GOAP w roku 2022,
- niezaplanowania środków na realizację projektów PBO: Zielony Poznań i Skończmy ze smogiem w Poznaniu (planowane w 2022 r. w wysokości 2,1 mln zł),
- zwiększenia wydatków (o 29,1 mln zł) na bieżące funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami z uwagi na skutki całoroczne zmiany wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od dnia 1 lipca 2022 r. dla nieruchomości niezamieszkanymi i mieszanymi.

Wydatki majątkowe na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 76,0 % niższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika m.in. z:

- realizacji w 2022 r. następujących inwestycji:
 - Ogród Zoologiczny - Nowe ZOO - modernizacje (wartość planowana w 2022 r. to 1,1 mln zł)
 - Przedsięwzięcia z udziałem innych inwestorów (wartość planowana w 2022 r. to 1,8 mln zł)
 - Przedszkole dla zwierząt na terenie Nowego ZOO - PBO (wartość planowana w 2022 r. to 1,2 mln zł),
 - Rewitalizacja ubezpieczeń betonowych brzegów rzeki Warty w km 246,00 do km 243,5 (m.Poznań) (wartość planowana w 2022 r. to 5,6 mln zł)
 - Wkład pieniężny na dokapitalizowanie Spółki PTBS sp. z o. o. (planowana wartość środków z Funduszu Dopłat oraz z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa w 2022 r. to 185,8 mln zł),
 - Zagospodarowanie wód opadowych na terenie użytku ekologicznego Traszki Ratajskie (wartość planowana w 2022 r. to 2,0 mln zł).
- niższych środków na inwestycje:

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

- Budowa i modernizacja parków i zielenców (o 2,2 mln zł),
 - Budowa systemu monitoringu i instalacji oświetleniowej w Palmiarni i Parku im. T.W. Wilsona (o 1,1 mln zł),
 - Modernizacja budynków komunalnych (o 24,9 mln zł),
 - Odnowa i tworzenie infrastruktury rekreacyjnej (o 1,1 mln zł),
 - Rewaloryzacja Parku Tysiąclecia (o 1,4 mln zł),
 - zadań inwestycyjnych związanych z tworzeniem nowego systemu gospodarki odpadami (o 4,0 mln zł).
- wzrostu wydatków inwestycyjnych na następujące zadania:
 - Budowa kanalizacji deszczowej wraz z niezbędną przebudową układu drogowego dla os. Kiekrz - odwodnienie terenów osiedla Kiekrz (o 4,9 mln zł),
 - Budowa pomnika Wypędzonych Wielkopolan w czasie II wojny światowej (o 1,2 mln zł),
 - Ogród miododajny na Cytadeli (o 2,6 mln zł),
 - Ochrona powietrza w Poznaniu (o 1,6 mln zł),
 - Ochrona powietrza w Poznaniu - modernizacja budynków komunalnych (o 2,0 mln zł).

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.11. KULTURA I OCHRONA DÓBR KULTURY

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	147.866.675,00	143.785.708,00	97,2
z tego:			
– wydatki bieżące	123.106.750,00	115.854.401,00	94,1
– wydatki majątkowe	24.759.925,00	27.931.307,00	112,8

Zadania z zakresu kultury i ochrony dóbr kultury realizowane są w dziale 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Cel i zakres działań w zakresie kultury i ochrony dóbr kultury określają m. in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,
- ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach,
- ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach,
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zadania z zakresu kultury i ochrony dóbr kultury realizują następujące jednostki:

- Wydział Kultury,
- Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków,
- Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta,

oraz 14 miejskich instytucji kultury posiadających osobowość prawną (finansowanych m.in. poprzez dotacje udzielane z budżetu Miasta) tj.:

- 4 teatry (Teatr Animacji, Teatr Polski, Teatr Ósmego Dnia, Teatr Muzyczny),
- 2 centra kultury i sztuki (Centrum Kultury ZAMEK, Centrum Sztuki Dziecka),
- Biblioteka Raczyńskich,
- Galeria Miejska ARSENAŁ,
- Estrada Poznańska,
- Filharmonia Poznańska,
- Poznański Chór Chłopięcy,
- Wydawnictwo Miejskie POSNANIA
- Dom Kultury Stokrotka,
- Poznańskie Centrum Dziedzictwa.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

Wydatki bieżące na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 2023 rok zaplanowano na poziomie o 5,9% niższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika m.in. z:

- zaplanowania dotacji dla miejskich instytucji kultury na poziomie planu 01.01.2022 r.,
- zaplanowania niższych (o 0,95 mln zł) środków na konserwację zabytków,
- zaplanowania niższych (o 1,3 mln zł) środków na dotacje dla organizacji pożytku publicznego.

W ramach kwoty zaplanowano środki na dotację dla instytucji przejmowanej z dniem 1 stycznia 2023 r. od Samorządu Województwa Wielkopolskiego „Filharmonia Poznańska”.

Plan finansowy „Filharmonii Poznańskiej” zostanie ostatecznie przygotowany w terminie późniejszym, po zatwierdzeniu wszystkich procedur przejęcia instytucji przez Miasto.

Wydatki majątkowe na 2022 rok zaplanowano na poziomie o 12,8 % wyższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika m.in. z:

- zakończonych w 2022 r. inwestycji:
 - Biblioteka Raczyńskich - modernizacja budynku Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu oraz konserwacja i digitalizacja cennych zbiorów bibliotecznych (wartość planowana w 2022 r. to 1,1 mln zł),
 - Poznańskie Centrum Dziedzictwa - zakupy inwestycyjne (wartość planowana w 2022 r. to 0,5 mln zł),
 - realizowanych przez Muzeum Archeologiczne i Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, które z dniem 1 stycznia 2023 r. zostaną przekazane Samorządowi Województwa Wielkopolskiego (wartość planowanych zadań łącznie w 2022 r. to 7,8 mln zł),
- niższych środków na inwestycje m.in.:
 - Estrada Poznańska - Dom Kultury przy ul. Chociebora (o 2 mln zł),
 - Galeria Miejska Arsenał - "Rewaloryzacja przestrzeni płyty Starego Rynku w Poznaniu wraz z przekształceniem fragmentu bloku śródrynkowego (ul. Jana Babtysty Quadro) w Pasaż Kultury" (o 0,6 mln zł),
- wzrostu wydatków inwestycyjnych na następujące zadania:
 - Teatr Muzyczny - nowa siedziba (o 18,2 mln zł),
 - Galeria Miejska Arsenał – modernizacje (o 1,7 mln zł).

W ramach wydatków inwestycyjnych zaplanowano środki na drobne modernizacje i zakupy inwestycyjne w instytucjach kultury na łączną wartość ok. 1,7 mln zł.

WYDATKI WEDŁUG DZIEDZIN

7.12. POZOSTAŁE

w zł	plan 2022	plan 2023	%
Wydatki ogółem	7.034.368,00	8.288.745,00	117,8
z tego:			
– wydatki bieżące	7.034.368,00	8.288.745,00	117,8

W ramach dziedziny „Pozostałe” realizowane będą zadania w następujących działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- Dział 720 Informatyka
- Dział 730 Szkolnictwo wyższe i nauka
- Dział 750 Administracja publiczna
 - 75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego

Zadania te realizowane będą przez następujące jednostki:

- Gabinet Prezydenta,
- Biuro Obsługi Inwestorów,
- Wydział Rozwoju Miasta i Współpracy Międzynarodowej,
- Wydział Gospodarki Komunalnej,
- Wydział Sportu.

W ramach przedsięwzięć zaplanowanych na rok 2023 realizowane będą m.in.:

- działania promujące wizerunek Miasta,
- działania z zakresu promocji szkolnictwa wyższego i zawodowego,
- promocja walorów gospodarczych i inwestycyjnych Miasta poprzez dotarcie ze szczegółową informacją do określonego odbiorcy,
- rozwój współpracy poznańskich uczelni i jednostek naukowych z przedsiębiorstwami,
- podejmowanie działań promocyjnych w trakcie współorganizowania imprez sportowych,
- utrzymanie miejskiej bezprzewodowej sieci internetowej.

Wydatki bieżące w tej dziedzinie zaplanowano na 2023 rok na poziomie o 17,8% wyższym w stosunku do planu na koniec września 2022 roku, co wynika głównie z zaplanowania wyższych środków na promocję oraz koordynację wizerunku Miasta, w tym na promocję rewitalizowanych terenów miejskich ze szczególnym uwzględnieniem okolic Starego Rynku; wsparcie promocyjne lokalnych przedsiębiorstw oraz instytucji kulturalnych

8. System gospodarki odpadami

System gospodarki odpadami w Poznaniu w 2023 r. będzie obejmował przede wszystkim gospodarowanie odpadami powstającymi na terenie naszego Miasta, jak również na terenach gmin ościennych, które powierzają mu realizację zadania publicznego w tym zakresie w drodze porozumień. W celu realizacji wieloletniej umowy partnerstwa publiczno – prywatnego na zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych w Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK) Miasto pozyskuje również strumień odpadów od innych dostawców.

8.1. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI DLA POZNANIA

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy zgodnie z art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Miasto Poznań planuje uzyskać w 2023 r. **233.680.214 zł** z tego tytułu. Stawki opłaty przyjęte zostały uchwałą nr XLVI/814/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności (ze zmianami obowiązującymi od 1 lipca 2022 r.)

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Miasto będzie pokrywało wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w wysokości **233.680.214 zł**, które będą realizowane przez następujące wydziały:

- Wydział Gospodarki Komunalnej – zadanie GKO/B/005:
 - odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych – 137.513.959 zł,
 - zagospodarowanie odpadów zmieszanych w ITPOK (odpady z terenu miasta Poznania) – 17.863.000,
 - zagospodarowanie bioodpadów – 35.141.650 zł,
 - utrzymanie i organizacja stacjonarnych i mobilnych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych -17.607.563 zł,
 - edukacja ekologiczna mieszkańców – 1.240.500 zł,
 - zagospodarowanie odpadów wystawkowych – 9.871.151 zł,
 - koordynacja działań w zakresie gospodarowania odpadami (w szczególności doradztwo eksperckie i specjalistyczne) – 637.940 zł.
- Biuro Cyfryzacji i Cyberbezpieczeństwa – zadanie CC/B/003 - aplikacje dotyczące odpadów dla mieszkańców – 432.000 zł,
- Wydział Informatyki:
 - zadanie IN/B/003 – utrzymanie oprogramowania wspomagającego zarządzanie gospodarką odpadami – 200.000 zł,

SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI

- zadanie IN/P/004 – rozbudowa oprogramowania wspierającego proces gospodarowania odpadami o Portal Mieszkańca – 200.000 zł,
- Wydział Organizacyjny – zadanie OR/B/011 - utrzymanie 106 etatów związanych z obsługą systemu gospodarowania odpadami oraz szkolenia i delegacje w tym zakresie – 10.530.380 zł,
- Wydział Obsługi Urzędu – zadanie OUR/B/005 – wynajem powierzchni biurowej, usługi pocztowe, transportowe, telekomunikacyjne, zakup materiałów i wyposażenia, utrzymanie czystości, media itp. związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami – 2.436.071 zł,
- Wydział Podatków i Opłat – zadanie PO/B/003 – wydatki związane z egzekucją opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 6.000 zł.

8.2. GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI POZA SYSTEMEM GOSPODARKI ODPADAMI DLA POZNANIA

8.2.1. TERMICZNE PRZEKSZTAŁCANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH W RAMACH POROZUMIEŃ MIĘDZYGMINNYCH

Gminy ościenne podpisują z Miastem porozumienia w przedmiocie powierzenia Miastu zadania publicznego polegającego na zagospodarowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych pochodzących z terenu tych gmin, które jest realizowane w Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK) w Poznaniu. W celu pokrycia kosztów realizacji tego zadania gminy przekazują Miastu dotacje zaplanowane w budżecie na 2023 r. w łącznej kwocie **8.439.200 zł**.

Miasto Poznań zawarło porozumienia z następującymi gminami:

- Oborniki,
- Murowana Goślina,
- Czerwonak,
- Swarzędz,
- Pobiedziska,
- Kleszczewo,
- Kostrzyn,
- Luboń.

Wydatki zaplanowane w budżecie Miasta Poznania na 2023 r., służące wykonaniu powierzonego zadania, będą realizowane przez następujące wydziały:

- Wydział Gospodarki Komunalnej – zadanie GKO/B/003:

- zapłata partnerowi prywatnemu za termiczne przekształcanie odpadów w ITPOK – 8.115.200 zł,
- pokrycie kosztów administracyjnych w zakresie doradztwa specjalistycznego – 101.576 zł,
- Wydział Organizacyjny – zadania OR/U/000, OR/W/000 - pokrycie kosztów administracyjnych w zakresie utrzymania etatów niezbędnych do realizacji powierzonego zadania – 222.424 zł.

8.2.2. TERMICZNE PRZEKSZTAŁCANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH W RAMACH UMÓW Z INNYMI DOSTAWCAMI

W celu uzupełnienia strumienia niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych kierowanych do zagospodarowania w Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych Miasto planuje realizować umowy z innymi dostawcami. Na 2023 r. zaplanowano w budżecie Miasta dochody z tytułu wpływów za zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych w ITPOK w ramach umów z pozostałymi dostawcami w łącznej kwocie **8.879.000 zł** (wpływy z usług: 8.221.185 zł, podatek VAT: 657.815 zł).

Wydatki zaplanowane w budżecie Miasta Poznania na 2022 r., służące wykonaniu tego zadania, będą realizowane przez następujące wydziały:

- Wydział Gospodarki Komunalnej – zadanie GKO/B/003:
 - zapłata partnerowi prywatnemu za termiczne przekształcanie odpadów w ITPOK za grudzień 2022 r. – 470.000 zł,
 - pokrycie kosztów administracyjnych w zakresie doradztwa specjalistycznego – 42.324 zł,
- Wydział Organizacyjny – zadania OR/U/000, OR/W/000 - pokrycie kosztów administracyjnych w zakresie utrzymania etatów niezbędnych do realizacji zadania – 92.676 zł.

9. Rezerwy

W projekcie budżetu na 2023 r. utworzono rezerwę ogólną i rezerwy celowe:

rezerwa ogólna **6.000.000,00 zł**

Podstawa prawna – art. 222 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Wysokość tej rezerwy ustalona została na poziomie 0,11 %, a zgodnie z ww. zapisami może być na poziomie nie niższym niż 0,1 % i nie wyższym niż 1,0% wydatków budżetu.

rezerwy celowe **262.147.715,00 zł**

Podstawa prawna – art. 222 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Rezerwy celowe zapisane są w projekcie budżetu w następujących działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- dział 758 Różne rozliczenia
 - 75818 Rezerwy ogólne i celowe
- dział 801 Oświata i wychowanie
 - 80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli (rezerwa celowa na wydatki bieżące jednostek systemu oświaty)
- dział 851 Ochrona zdrowia
 - 85153 Zwalczenie narkomanii (rezerwa celowa na wydatki bieżące jednostek systemu oświaty)
 - 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi (rezerwa celowa na wydatki bieżące jednostek systemu oświaty)
- dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza
 - 85446 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli (rezerwa celowa na wydatki bieżące jednostek systemu oświaty)

Suma rezerw celowych została zaplanowana na poziomie 4,8% wydatków budżetu, zgodnie z ww. zapisami nie może przekroczyć 5,0% wydatków budżetu,

W projekcie budżetu na 2023 rok zaplanowano w ramach **wydatków bieżących** rezerwy celowe na łączną kwotę **213.978.234,00 zł** na:

- realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego 13.700.000,00 zł,
- wydatki bieżące jednostek systemu oświaty 60.050.000,00 zł,
- wydatki bieżące związane z przygotowaniem, realizacją oraz trwałością projektów 1.000.000,00 zł,
- wydatki bieżące na zadania przekazane przez osiedla do realizacji wydziałom oraz miejskim jednostkom organizacyjnym 2.358.234,00 zł,
- wspieranie inicjatyw pracowniczych 100.000,00 zł,

REZERWY

- wydatki związane z zaspokajaniem roszczeń zgłaszanych wobec Miasta 25.000.000,00 zł,
- realizację zadań z zakresu polityki społecznej i rodziny 770.000,00 zł,
- wydatki na wynagrodzenia 66.000.000,00 zł,
- wydatki na wzrost cen mediów 45.000.000,00 zł,

W projekcie budżetu na 2023 rok zaplanowano w ramach **wydatków majątkowych** rezerwy celowe na łączą kwotę **48.169.481,00 zł** na:

- wydatki majątkowe jednostek systemu oświaty 6.000.000,00 zł,
- wydatki majątkowe na zadania przekazane przez osiedla
do realizacji wydziałom oraz miejskim jednostkom organizacyjnym 3.469.481,00 zł,
- wydatki majątkowe na budżet obywatelski 25.000.000,00 zł,
- przedsięwzięcia z udziałem innych inwestorów 3.000.000,00 zł,
- budowę dróg lokalnych 10.600.000,00 zł.
- renowację zabytkowych fortów stanowiących własność Miasta 100.000,00 zł.